

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 listopada 2023 r.

WK-I.431.1.63.2023

**Pan
Arkadiusz Kosiński
Burmistrz Gminy Brwinów**

**Urząd Gminy Brwinów
ul. Grodziska 12
05-840 Brwinów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler: Andrzej Nieszporek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadził w dniach od 22 maja do 2 czerwca 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Brwinów, z siedzibą w Brwinowie przy ul. Grodziskiej 12.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 12 maja 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 10 października 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 6 urodzeń, 81 małżeństw i 235 zgonów, 3 zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, 122 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 26 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego i 87 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Ponadto wydano 3 zaświadczenia stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 9 zaświadczeń o stanie cywilnym, a także 22 decyzje o zmianie imienia

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

i nazwiska³ oraz 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

W kontrolowanym okresie nie dokonywano czynności odtworzenia treści zagranicznego aktu stanu cywilnego i nie wydawano zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego oraz zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych danych wnioskodawcy w rejestrze stanu cywilnego, jak również decyzji o odmowie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Badaniu poddano 6 aktów urodzenia, 10 aktów małżeństwa, w tym: 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego (dalej: USC) i 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 10 aktów zgonu, a także 5 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 5 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 5 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 3 czynności polegające na rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, 3 zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 3 zaświadczenia o stanie cywilnym, 5 decyzji wydanych na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonywał w poddanych kontroli sprawach kierownik USC oraz zastępca kierownika USC, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁵, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Wszystkie poddane badaniu akty sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c. Poddane kontroli akty urodzenia małżeństwa oraz akty zgonu zawierały elementy określone odpowiednio w art. 60, art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c.

Akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia, zgodnie z art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), dalej: p.a.s.c.

teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁶.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu, uzupełnieniu, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz transkrypcji aktu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 99 ust. 1 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

Zagadnienie spełnienia przez kierownika USC obowiązków informacyjnych polegających na powiadamianiu osób, których akt dotyczy o zamiarze transkrypcji, sprostowania lub uzupełnienia ich aktu stanu cywilnego nie było przedmiotem oceny, ponieważ o dokonanie ww. czynności w przypadku aktów urodzenia występowały osoby, których ten akt dotyczył, natomiast w przypadku aktu małżeństwa wnioskowali oboje małżonkowie.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktów urodzeń znajdowały się karty urodzenia oraz protokół zgłoszenia urodzenia, w aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, natomiast w aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdowały się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu. Ponadto ustalono, że dokumenty stanowiące akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego są prawidłowo oznaczone i przechowywane w odpowiednich warunkach i są właściwie zabezpieczone, z zachowaniem wymogów określonych w art. 27 ust. 1 i 2 p.a.s.c.

Zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, a także zaświadczenia o stanie cywilnym wydano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 217 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego⁷.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 99 p.a.s.c. oraz art. 104 p.a.s.c., kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), – dalej k.p.a.

Wydane z urzędu odpisy skrócone aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu zostały wydane niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu ich sporządzenia.

We wszystkich poddanych badaniu przypadkach prawidłowo realizowano obowiązek polegający na zamieszczaniu wymaganych wzmianek i przypisków.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. Przedmiotowe decyzje zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a.

Ustalono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu pełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia, transkrypcji, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska i zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo oraz zaświadczeń o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej⁸.

Osoby zatrudnione w okresie objętym kontrolą na stanowisku kierownika USC i zastępcy kierownika USC spełniały wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowisk w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na nieprzekazaniu do właściwego archiwum państwowego ksiąg stanu cywilnego oraz związanych z nimi akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego obejmujących lata 1917-1920 pomimo upływu terminu wskazanego w art. 28 ust. 4 p.a.s.c.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazywania do właściwego archiwum państwowego ksiąg stanu cywilnego oraz związanych z nimi akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w terminie określonym w art. 28 ust. 4 p.a.s.c.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz

⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/